

บทที่ 3

พัฒนาการของนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาในประเทศไทย

ประเทศไทยเรานั้นให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการกีฬามาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยมุ่งไปที่ด้านการทหาร ความมั่นคงของรัฐเป็นหลัก และอาจจะมีในแง่ของการพักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการร่วมอยู่ด้วย การส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจด้านการกีฬานั้นจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้นำในแต่ละยุคสมัย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้นำในรูปแบบกษัตริย์

ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายของรัฐเปลี่ยนแปลงจากกษัตริย์มาเป็นสามัญชนในรูปแบบของข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ ซึ่งนโยบายสาธารณะรวมทั้งนโยบายด้านการกีฬาที่กำหนดออกมานั้นมีในหลายลักษณะ โดยสามารถรวบรวมมานำเสนอได้ดังต่อไปนี้

3.1 นโยบายด้านการกีฬาของรัฐบาลที่แสดงต่อรัฐสภา

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ในประเทศไทยเรามีรัฐบาลมาแล้วทั้งสิ้น 54 คณะ โดยรัฐบาลหลายคณะได้ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการกีฬาของชาติ แต่ไม่ใช่ทุกคณะ รัฐบาล ซึ่งเป็นไปตามความพร้อม ความเหมาะสมของสภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และบริบทต่างๆ ที่มีอยู่รวมทั้งสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา โดยรัฐบาลที่มีการแถลงนโยบายด้านการกีฬาต่อรัฐสภา ได้แก่ รัฐบาลคณะที่ 3, 6, 8, 10, 20, 22, 28, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 51, 52, 53 (นนทพันธุ์ ภัคดิศคุณแดน, 2543 : 6-464) และรัฐบาลคณะปัจจุบันซึ่งเป็นคณะที่ 54 (กวี วงศ์พุ่ม, 2540 : 20) ตามรายละเอียดดังนี้คือ

3.1.1 คณะที่ 3 (ธ.ค. 2475 - มี.ค. 2476) : พระยามโนปกรณนิติธาดา

“รัฐบาลนี้จะบำรุงพลศึกษาให้เป็นการศึกษาเพื่อวินัยด้วย”

3.1.2 คณะที่ 6 (ก.ย. 2477 - ส.ค. 2480) : พระยาพหลพลพยุหเสนา

“รัฐบาลนี้จะพยายามให้กุลบุตรกุลธิดามีโอกาสหาความรู้ได้อย่างเต็มที่ ที่จะจัดได้ตามระบอบประชาธิปไตย จะบำรุงพลศึกษา หาทางให้ประชาชนได้มีโอกาสบำรุงกำลังร่างกาย กำลังใจและกำลังความคิด”

3.1.3 คณะที่ 8 (ธ.ค. 2480 - ธ.ค. 2481) : พระยาพหลพลพยุหเสนา

“จะได้จัดให้การพลศึกษาแพร่หลายในโรงเรียนทั่วไป ตลอดจนประชาชนและให้ผลแห่งการพลศึกษานี้ได้เป็นประโยชน์ทั้งทางกายและใจ”

3.1.4 หน้าที่ 10 (มี.ค. 2485 - ก.ค. 2487) : พันเอกหลวงพิบูลสงคราม

“จะเร่งส่งเสริมการพลศึกษา โดยให้นักเรียนได้รับการฝึกอบรมการกีฬาให้มากยิ่งขึ้น เพื่อความสมบูรณ์ในร่างกายและพลานามัย มีจิตใจเป็นนักกีฬาและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของชาติ ทั้งจะให้การพลศึกษาแพร่หลายประโยชน์ถึงประชาชนอีกด้วย

3.1.5 หน้าที่ 20 (ธ.ค. 2491 - เม.ย. 2491) : พันตรีควง อภัยวงศ์

“จัดหาหนังสือตำราเรียน และอุปกรณ์อย่างอื่น ในการให้การศึกษอบรมให้พอเพียงตามกำลังแห่งงบประมาณ โดยเฉพาะจะได้ส่งเสริมการพลศึกษา และอนามัยของนักเรียน”

3.1.6 หน้าที่ 22 (มิ.ย. 2492 - พ.ย. 2494) : จอมพลแปลก พิบูลสงคราม

“จะส่งเสริมปรับปรุงและบำรุงการพลศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น”

3.1.7 หน้าที่ 28 (ม.ค. 2501 - ต.ค. 2501) : พลโทถนอม กิตติขจร

“รัฐบาลนี้จะทำนุบำรุงการศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีทั้งในด้านงบประมาณและคุณภาพ โดยส่งเสริมการพลศึกษา และกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ”

3.1.8 หน้าที่ 41 (พ.ค. 2522 - มี.ค. 2525) : พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

“จะส่งเสริมการกีฬาให้ประชาชนทุกเพศทุกวัย เฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน ได้มีโอกาสเล่นกีฬาอย่างกว้างขวางและจริงจัง เพื่อเป็นการพัฒนาคนให้มีพลานามัยสมบูรณ์ มีน้ำใจเป็นนักกีฬาปลูกฝังความสามัคคี และเพิ่มพูนมาตรฐานการกีฬาของชาติ”

3.1.9 หน้าที่ 42 (มี.ค. 2525 - มี.ค. 2526) : พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

“จะจัดบริการสังคมด้านการกีฬา สถานพักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะในเมืองและชุมชนต่าง ๆ รวมทั้งการขยาย วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า”

3.1.10 หน้าที่ 43 (เม.ย. 2526 - ส.ค. 2529) : พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

“จะส่งเสริมการออกกำลังกายและการกีฬา เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี และมีการพักผ่อนหย่อนใจที่ถูกต้องและจะจัดและส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับเป็นศูนย์บริการด้านการศึกษา วิชาชีพ ศิลปวัฒนธรรม กีฬา พลาณามัย นันทนาการและข่าวสาร เพื่อให้บริการแก่นักเรียน นิสิตนักศึกษาและประชาชน”

3.1.11 หน้าที่ 44 (ส.ค. 2529 - ส.ค. 2531) : พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

“จะส่งเสริมให้สถาบันและหน่วยงานทางการศึกษาเป็นศูนย์บริการด้านการศึกษา วิชาชีพ ศิลปวัฒนธรรม กีฬา พลาณามัย นันทนาการและข่าวสาร เพื่อให้บริการแก่นักเรียน นิสิต

นักศึกษาศาสตร์และประชาชนและจะส่งเสริมการออกกำลังกายและการกีฬา เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดีและมีการพักผ่อนหย่อนใจที่ถูกต้อง รวมทั้งจะสนับสนุนการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสนใจในการกีฬามีโอกาสฝึกฝนให้เห็นนักกีฬาที่ดี และมีความสามารถเพื่อยกระดับมาตรฐานของนักเรียนไทยให้เท่าเทียมกับนักกีฬานานาชาติ”

3.1.12 คณะที่ 45 (ส.ค. 2531 - ธ.ค. 2533) : พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ

“ส่งเสริมการกีฬาอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต และพัฒนามาตรฐานด้านการกีฬา เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการกีฬากับนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น”

3.1.13 คณะที่ 46 (ธ.ค. 2533 - ก.พ. 2534) : พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

“ส่งเสริมให้สถานด้านการศึกษาได้เน้นกิจกรรมด้านการพัฒนาด้านสุขภาพ และการออกกำลังกายแก่เด็กและเยาวชนให้มีพละอนามัยสมบูรณ์หรือขีดความสามารถในด้านการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการพัฒนาจิตใจ โดยมุ่งเน้นการประพฤติปฏิบัติในทางที่ชอบที่ควรและการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว”

3.1.14 คณะที่ 48 (เม.ย. 2535 - มิ.ย. 2535) : พลเอกสุจินดา คราประยูร

“ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนการพัฒนาสุขภาพของประชาชนให้มีพละอนามัยสมบูรณ์ โดยจะเร่งดำเนินการปรับปรุงกีฬาอย่างเป็นระบบ และสร้างสนามกีฬาให้พอเพียงกับความต้องการของประชาชน ขณะเดียวกันจะเน้นด้านการพัฒนามาตรฐานการกีฬา เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันให้ทัดเทียมนานาชาติ และสนับสนุนภาคเอกชนให้เข้ามามีบทบาทร่วมในการส่งเสริมและพัฒนากีฬามากยิ่งขึ้น”

3.1.15 คณะที่ 50 (ก.ย. 2535 - ก.ค. 2538) : นายชวน หลีกภัย

“ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนพัฒนาสุขภาพอนามัย โดยการออกกำลังกาย การเล่นเกมกีฬา เพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเพื่อความเป็นเลิศในการแข่งขันทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ และเร่งพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเสริมสร้างสนามกีฬาและอุปกรณ์การกีฬาให้เพียงพอแก่การที่จะเอื้ออำนวยให้นักกีฬาสามารถฝึกซ้อม และเล่นเกมกีฬาได้อย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งส่งเสริมสร้างสวัสดิการเพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจของนักกีฬา อีกทั้ง เพื่อสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการส่งเสริมการกีฬาของประเทศมากยิ่งขึ้น”

3.1.16 คณะที่ 51 (ก.ค. 2538 - พ.ย. 2539) : นายบรรหาร ศิลปอาชา

“รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัยของคนในชาติรวมทั้งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ มีศักยภาพทัดเทียมกับอารยประเทศ โดยจะดำเนินการส่งเสริมให้มีกีฬาพื้นฐานการแข่งขัน เพื่อการอาชีพและเพื่อสุขภาพ ด้านการจัดตั้งงบประมาณอุดหนุนการดำเนินกิจกรรม และสนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและบริหารจัดการ รวมทั้งกระจายโอกาสด้านกีฬาไปให้ทั่วทุกภูมิภาคสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่นักกีฬาที่น่าชื่อเสียงเกียรติภูมิมาสู่ประเทศหรือภายหลังการเข้าร่วมทีมชาติให้มีมาตรฐานการครองชีพที่ดีส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬาตั้งแต่เยาว์วัย และสนับสนุนการพัฒนาการผลิตอุปกรณ์กีฬาภายในประเทศให้มีมาตรฐานและมีราคาถูก รวมทั้งจัดตั้งศูนย์กีฬาระดับนานาชาติเพื่อเป็นที่ฝึกซ้อมและเป็นที่พักตัวนักกีฬา”

3.1.17 คณะที่ 52 (พ.ย. 2539 - พ.ย. 2540) : พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ

“รัฐบาลจะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาเพื่อสุขภาพอนามัยของคนในชาติ รวมทั้งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ มีศักยภาพทัดเทียมกับอารยประเทศ โดยจะดำเนินการจัดเตรียมการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ให้มีความพร้อมทุกด้านรวมทั้งพัฒนาสมรรถภาพของนักกีฬาให้มีความพร้อมในการเข้าแข่งขัน ส่งเสริมให้มีกีฬาขั้นพื้นฐานเพื่อการแข่งขัน การอาชีพและเพื่อสุขภาพ โดยกระจายโอกาสด้านกีฬาไปให้ทั่วภูมิภาคและทุกชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการผลิตอุปกรณ์กีฬาภายในประเทศให้มีมาตรฐานและราคาถูกส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาตั้งแต่เยาว์วัย และสนับสนุนบริการพื้นฐานด้านกีฬาให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการจัดตั้งศูนย์กีฬาระดับนานาชาติเพื่อเป็นที่ฝึกซ้อมและเก็บตัวนักกีฬา เสริมสร้างขวัญและกำลังใจนักกีฬาที่น่าชื่อเสียงและเกียรติภูมิมาสู่ประเทศให้มีมาตรฐานด้านการครองชีพที่ดีรวมทั้งการจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักกีฬาที่ประสบอุบัติเหตุ”

3.1.18 คณะที่ 53 (พ.ย. 2540 - ม.ค. 2544) : นายชวน หลีกภัย

“นโยบายด้านกีฬามีดังนี้คือ สนับสนุนเร่งรัดโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องให้ทันต่อการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ กำหนดมาตรการเร่งรัดพัฒนามาตรฐานด้านกีฬาของประเทศอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างสนามกีฬาและจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอแก่การฝึกซ้อมและการเล่นกีฬาอย่างเต็มความสามารถเสริมสร้างสวัสดิการ เพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจของนักกีฬารวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการส่งเสริมกีฬาของประเทศให้เข้าสู่มาตรฐานสากลยิ่งขึ้น ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีนักกีฬาอาชีพต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนพัฒนาสุขภาพอนามัย โดยโครงการออกกำลังกายและเล่นกีฬาโดยให้มีสนามกีฬา

อุปกรณ์อย่างเพียงพอและทั่วถึงเพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเพื่อความเป็นเลิศในการแข่งขันทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ”

3.1.19 คณะที่ 54 (ก.พ. 2544 - ปัจจุบัน) : พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร

“นโยบายด้านการศึกษามีดังนี้คือส่งเสริมกิจกรรมกีฬาระดับชุมชนและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมสุขภาพและเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาสู่กีฬาอาชีพ โดยสนับสนุนบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการกีฬาส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระดับประเทศและระดับนานาชาติอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างเกียรติภูมิแก่ประเทศ และความภาคภูมิใจของประชาชน ตลอดจนส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมที่ดีต่อการกีฬา”

3.2. นโยบายด้านการกีฬาที่อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นอกเหนือไปจากนโยบายด้านการกีฬาที่รัฐบาลแต่ละคณะแถลงต่อรัฐสภาแล้ว ยังมีการกล่าวถึงภารกิจด้านการกีฬาไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้เริ่มมีนโยบายด้านการกีฬาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของแผนตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 เป็นต้นมา ซึ่งสามารถนำเสนอได้ดังต่อไปนี้ (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520, 2525, 2530, 2535, และ 2540)

3.2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 – 2524)

รัฐมีนโยบายที่จะเริ่มส่งเสริมและสนับสนุนแก่งานด้านการบริการสังคม โดยเฉพาะด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและการกีฬา ส่งเสริมกิจกรรมด้านกีฬา โดยจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ เป็นประจำ การจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้พร้อมสำหรับการเรียนและประชาชนทั่วไป ตลอดจนให้บริการสถานที่ฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬาให้ทั่วถึง และสนับสนุนนักกีฬาที่ทำชื่อเสียงให้หมู่คณะและประเทศชาติ

3.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529)

กำหนดสาระสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รัฐจัดสรรสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในด้านกีฬา และการพักผ่อนหย่อนใจให้ประชาชนเพิ่มมากขึ้น จะได้กระจายการบริการให้กว้างขวางออกไปทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง

3.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 – 2534)

ได้กำหนดนโยบายด้านการกีฬาไว้ในแผนพัฒนาคนและแรงงาน เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี

แนวทางไว้ว่าให้มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสุขภาพพลานามัยและนันทนาการ โดยกำหนดมาตรการทางการศึกษาไว้ว่าการส่งเสริมสุขภาพและการควบคุมป้องกันโรค สนับสนุนให้ประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเล่นกีฬา และออกกำลังกายอย่างถูกต้องสม่ำเสมอ โดยการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ การผลิตและการพัฒนาการบุคลากรรวมทั้งการจัดสรรและบำรุงสถานที่และอุปกรณ์กีฬา และให้กระจายไปยังภูมิภาคมากขึ้น

3.2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539)

ได้กำหนดนโยบายด้านการกีฬาไว้ในแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาและการสาธารณสุขสุขดังนี้ คือ สร้างเสริมความอยู่ดีกินดีของประชาชนให้มีที่อยู่อาศัยที่ถูกต้องสุขลักษณะ ได้กินอาหารและดื่มน้ำที่สะอาด และมีคุณค่าเพียงพอกับความต้องการของร่างกายตลอดจนส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและนันทนาการ โดยสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมด้านการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ ตลอดจนการจัดสร้างสวนสาธารณะให้ประชาชนได้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

3.2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544)

ได้กำหนดนโยบายด้านการกีฬาไว้ในแผนพัฒนาศักยภาพคนด้านสุขภาพและพลานามัยและด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาจิตใจ โดยส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ สถานประกอบการ ธุรกิจเอกชน และสถานศึกษาทุกระดับจัดกิจกรรมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเล่นและดูกีฬาเป็นมากขึ้นในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการส่งเสริมการลงทุนในภาคเอกชนจัดบริการส่งเสริมสุขภาพในส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้มีกิจกรรมสถานที่ที่สมาชิกในครอบครัวและชุมชนประกอบกิจกรรมร่วมกัน เช่น สวนสาธารณะและสนามกีฬา เป็นต้น

3.2.6 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)

ได้กำหนดนโยบายด้านการกีฬา ไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพและการคุ้มครองทางสังคมในส่วนของส่งเสริมสร้างรากฐานของสังคมให้เข้มแข็ง มีการส่งเสริมให้ประชาชนออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเพิ่มขึ้น และสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นการพัฒนาคุณภาพคนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งสุขภาพร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อส่วนร่วม มีความสมัครสมานสามัคคีกัน ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกทางสังคมในทุกระดับนั่นเอง ส่วนแผนแม่บทที่เป็นหลักในด้านการกีฬาของชาตินั้น ได้เริ่มมีขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2531 ซึ่งเรียกว่าแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้ในฉบับที่ 3

3.3. แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ

ประเทศไทยมีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติมาแล้ว 3 ฉบับคือ แผนฯ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2531-2539) แผนฯ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) และแผนฯ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบหรือแผนในการชี้แนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาของชาติได้ยึดถือเป็นหลักและแนวทางในการดำเนินการหรือปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ

3.3.1 แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1 (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2531)

สืบเนื่องจากรัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญของการกีฬาว่า มีส่วนช่วยในการพัฒนาบุคลากรหรือประชากรในประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชน ทั้งในเมืองและชุมชนมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจเป็นทรัพยากรกำลังคนที่มีคุณภาพและรัฐบาลเห็นว่าเพื่อให้การพัฒนาการกีฬาเป็นไปอย่างมีเอกภาพจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติโดยเฉพาะ ซึ่งแผนพัฒนาดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นแผนหลักและเป็นแผนชี้แนะทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านกีฬาของแต่ละหน่วยงาน แผนนี้ คือ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531-2539) ประกอบด้วย แผนงานหลัก 6 แผนงาน คือ

3.3.1.1 แผนพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน เป็นกีฬาในระดับพื้นฐาน เป็นการจัดการความรู้ ประสบการณ์ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การดูกีฬาเป็นการฝึกคุณธรรม จริยธรรม ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬาเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสนุก สนใจ และยอมรับว่าการออกกำลังกายและการกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ซึ่งจำเป็นต้องปลูกฝังในวัยเด็กและเยาวชนในช่วงอายุไม่เกิน 25 ปี เพราะวัยนี้เป็นวัยเรียนรู้ เตรียมตัวเพื่อพึ่งตนเอง และสามารถประกอบอาชีพได้ต่อ หากกีฬาขั้นพื้นฐานไม่สามารถจัดบริการให้ได้สำเร็จด้วยดีแล้ว ก็ไม่สามารถฝึกฝนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปออกกำลังและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ หรือเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดและส่งเสริมกีฬาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญมี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่อยู่ในระบบการศึกษา กลุ่มที่ 2 เยาวชนนอกระบบโรงเรียนซึ่งมีช่วงอายุระหว่าง 12-25 ปี

3.3.1.2 แผนพัฒนาการกีฬาเพื่อสุขภาพ เป็นการพัฒนาคุณภาพของประชากรเพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีส่วนหนึ่ง ได้แก่ การทำให้มี “สุขภาพดีถ้วนหน้า” ซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญอันดับแรก การมีสุขภาพดีถ้วนหน้า หมายถึง “สภาพการณ์ที่ประชากรทุกคนในประเทศมีภาวะสุขภาพอยู่ในระดับที่มีชีวิตอย่างมีคุณค่า ทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตน สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนก็คือการกีฬา และกีฬานั้นจะต้องเป็นกีฬาหรือการละเล่นที่สนุก

ผลิตเพนเจอร์ใจ จึงจะเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพร่างกาย จิตใจของประชาชนทุกเพศทุกวัย โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยได้รู้จักวิธีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างถูกวิธี มีความรู้และเข้าใจถึงประโยชน์ของการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อป้องกันโรค และเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมทั้งสามารถระมัดระวังหรือป้องกันการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาต่าง ๆ 2) เพื่อพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและจงใจเยาวชนให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพที่ถูกต้อง 3) เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการดำเนินการในเรื่องการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพอย่างกว้างขวาง ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีความสนใจและตื่นตัวที่จะออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น

3.3.1.3 แผนพัฒนาการกีฬาเพื่อการแข่งขัน เป็นการพัฒนากีฬาเพื่อการแข่งขันยังเป็นมาตรการสำคัญที่จะกระตุ้นความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความรักชาติ และเสริมสร้างสัมพันธไมตรีอันดีในระหว่งนานาชาติได้เป็นอย่างดีอีกด้วย การส่งเสริม และพัฒนาการกีฬาเพื่อการแข่งขันจึงมิได้มุ่งที่จะพัฒนานักกีฬาเพื่อการชิงความเป็นเลิศเพียงอย่างเดียว หากมุ่งเพื่อขยายผลการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน และมุ่งพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมในวงการกีฬาเพื่อการแข่งขันและนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติที่จะรับผิดชอบต่อสังคม ประเทศชาติเป็นส่วนรวมในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเป็นการส่งเสริมและเชื่อมต่อการพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน และการกีฬาเพื่อสุขภาพ โดยให้เด็ก เยาวชนและประชาชนได้ทดสอบความสามารถทางการกีฬาของตนเองอย่างสม่ำเสมอและพยายามพัฒนาทักษะในการเล่นกีฬาเพื่อชิงความเป็นเลิศในระยะต่อไป 2) เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานและปรับปรุงมาตรฐานในการพัฒนาบุคลากร สถานที่และอุปกรณ์เพื่อการแข่งขันกีฬาภายในประเทศทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติและนานาชาติ 3) เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์กีฬาพื้นเมือง โดยจัดให้มีการแข่งขันในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง 4) เพื่อดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาการแข่งขันกีฬาบางชนิดซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นกีฬาอาชีพได้ให้เป็นกีฬาอาชีพ 5) เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและขยายชมรม สมาคมกีฬาออกไปให้แพร่หลายทั้งในเมืองและชนบท 6) เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีอันดีและเชิดชูเกียรติของท้องถิ่นในการแข่งขันระดับท้องถิ่นและชาติ และเสริมสร้างสัมพันธไมตรีอันดีและเชิดชูเกียรติภูมิของชาติในการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ 7) เพื่อเป็นการเตรียมการให้พร้อมทั้งในด้านนักกีฬา ผู้ตัดสิน อุปกรณ์และสถานที่ให้สามารถเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป

3.3.1.4 แผนพัฒนาโภชนาการกับการกีฬา เป็นโภชนาการเป็นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่ว่าด้วยความสำคัญของอาหารที่มีต่อร่างกาย หรือประโยชน์ของอาหารที่มีต่อร่างกาย

ซึ่งมีสารอาหารต่าง ๆ ที่ให้ประโยชน์ต่อร่างกาย ประกอบด้วย คาร์โบไฮเดรต ไขมัน วิตามิน แร่ธาตุ และน้ำ สำหรับการพัฒนาสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะในด้านโภชนาการนั้น ได้มีแผนที่อยู่ในการพัฒนาประชากรอีกส่วนหนึ่งอยู่แล้วในแผนนี้จึงเน้นในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาโภชนาการเพื่อการกีฬาเป็นสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อให้ผู้เล่นกีฬาได้บริโภคอาหารที่เหมาะสม มีขนาดร่างกายและพลังแรงงานเหมาะสมกับประเภทของการออกกำลังกายหรือกีฬาที่เล่น โดยมีระบบการทำงานของร่างกายที่เป็นปกติและมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ 2) เพื่อให้องค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ผู้เล่นกีฬาและประชาชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของโภชนาการกับการกีฬา

3.3.1.5 แผนพัฒนาการบริหารและองค์กรในการพัฒนาการกีฬา เป็นองค์การการกีฬาในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อดำเนินงานตามแนวทางของตนเอง ทำให้ขาดเอกภาพการบริหารการกีฬาขององค์กรเหล่านี้จึงค่อนข้างเป็นเอกเทศ และนอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการส่งเสริมกีฬาเพื่อการแข่งขันเป็นหลัก จนละเลยการส่งเสริมการกีฬาร่วมกันพื้นฐานและการกีฬาเพื่อสุขภาพให้แพร่หลายอย่างกว้างขวางได้เท่าที่ควร จึงอาจกล่าวได้ว่าการบริหารการกีฬาในระยะเวลาที่ผ่านมาไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของประชากรอย่างแท้จริง ทั้งนี้เนื่องจากยังไม่มีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ และระบบประสานงานระหว่างองค์กรบริหารการกีฬาต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดนโยบายและโครงการรวมตลอดจนการแก้ปัญหาและพัฒนาการกีฬาร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ส่วนใหญ่เป็นปัญหาพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารองค์กรซึ่งมีความสำคัญและไม่อาจแก้ไขได้โดยวิธีการเฉพาะหน้าในระยะสั้น แต่จะต้องอาศัยระยะเวลาการทำความเข้าใจและความร่วมมือจากทุกฝ่ายอย่างจริงจัง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อให้การพัฒนาการกีฬาของชาติมีเอกภาพ 2) เพื่อช่วยให้องค์กรกีฬาต่าง ๆ สามารถกำหนดขอบเขตหน้าที่ของตนเองให้ชัดเจนและสามารถประสานการดำเนินงานกับองค์กรอื่น ๆ รวมทั้งให้การสนับสนุนซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) เพื่อให้การประสานนโยบาย แผนงาน โครงการและงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาการกีฬาของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน ในอันที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ

3.3.1.6 แผนพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ เป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งที่จะเชื่อมต่อแผนพัฒนาการกีฬาร่วมกันพื้นฐาน แผนพัฒนาการกีฬาเพื่อสุขภาพ และแผนพัฒนาการกีฬาเพื่อการแข่งขัน การพัฒนาการกีฬาของชาตินอกจากการส่งเสริมกีฬาให้เยาวชน ประชาชน ได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา รวมถึงการจัดให้มีการแข่งขันกีฬาที่ต่อเนื่องและเป็นระบบอย่างจริงจังแล้วยังจะเป็นแนวทางให้กิจการพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพด้วย กล่าวคือ เมื่อเด็ก เยาวชน ประชาชน ได้

ทดสอบความสามารถทางการกีฬาของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และพยายามพัฒนาทักษะในการเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขันแบบสมัครเล่นอย่างคึกคักแล้ว ย่อมจะมีโอกาสในการที่จะพัฒนาให้เป็นนักกีฬาอาชีพที่ดีจนสามารถประกอบอาชีพในอนาคตได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากีฬาที่มีศักยภาพให้เป็นกีฬาอาชีพได้อย่างมีมาตรฐานและเพื่อพัฒนากีฬาไทยบางชนิด ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมไทยที่สำคัญให้เป็นอาชีพได้ด้วย

3.3.2 แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2 (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2540)

เป็นการพัฒนาการกีฬาเพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพของคนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม ได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้คือ เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อพัฒนาให้ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม เพื่อใช้การกีฬาพัฒนาความมีจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย มีน้ำใจ นักกีฬา เคารพกติกาเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างมีความสุข และเพื่อพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬาเพื่อมวลชน กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และกีฬาเพื่อการอาชีพ โดยให้มีการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาใช้อย่างกว้างขวาง อีกทั้งเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬา จัดหา จัดสร้างสื่ออุปกรณ์การกีฬาและสถานที่ให้เพียงพอกับความต้องการของท้องถิ่น รวมถึงเพื่อพัฒนาองค์กรด้านการกีฬาให้เข้มแข็งสนับสนุนให้องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชนทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาการกีฬา รวมทั้งสร้างเอกภาพการบริหาร และการดำเนินงานพัฒนาการกีฬาแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540 – 2544) ประกอบด้วย 6 แผนหลักดังนี้

3.3.2.1 แผนการพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬาสามารถเล่นกีฬาได้ และคูกีฬาเป็น มีเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีคุณธรรม มีวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา เสริมสร้างความสามารถส่วนบุคคล และการทำงานเป็นหมู่คณะ และสามารถนำคุณลักษณะดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างดี

3.3.2.2 แผนการพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ และบุคคลกลุ่มพิเศษออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ บุคลิกภาพ นันทนาการ เสริมสร้างสามัคคีช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาของสังคม

3.3.2.3 แผนการพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อให้ผู้เล่นกีฬาได้มีโอกาสทดสอบและพัฒนาความสามารถ ทักษะและจริยธรรม เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศโดยสร้างพื้นฐานและปรับปรุงมาตรฐานของนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน สถานที่และอุปกรณ์การแข่งขันทั้งระดับท้องถิ่น

ระดับชาติ และนานาชาติ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรม สโมสรและสมาคมอย่างแพร่หลาย รวมทั้งจัดให้มีกองทุนสวัสดิการสำหรับบุคลากรด้านกีฬา

3.3.2.4 แผนการพัฒนากีฬาเพื่อการอาชีพ เพื่อพัฒนากีฬาสากลที่มีศักยภาพหรือกีฬาไทยบางชนิดซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญให้เป็นกีฬาได้อย่างมีมาตรฐาน โดยการพัฒนาบุคลากรและดำเนินการด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและจำเป็นกับการประกอบอาชีพ ภูมิใจให้องค์กรเอกชนร่วมส่งเสริมการกีฬาเพื่อการอาชีพ

3.3.2.5 แผนการพัฒนาวินยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เพื่อพัฒนาและนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา อาทิ วิชาการด้านสรีรวิทยาการออกกำลังกาย โภชนาการกับการกีฬาจิตวิทยาการกีฬา ชีวกลศาสตร์การกีฬา เวชศาสตร์การกีฬา และวิศวกรรมและเทคโนโลยีทางการกีฬามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา บุคลากรทางการกีฬา เครื่องมือ อุปกรณ์ และสถานที่สำหรับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

3.3.2.6.แผนการพัฒนากีฬาการบริหารการกีฬา เพื่อพัฒนากีฬาการบริหารการกีฬาของประเทศไทยให้มีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนากีฬาการบริหารการกีฬา

3.3.3 แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 3 (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2544)

เป็นการพัฒนากีฬาเป็นปัจจัยหลักที่มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพและศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม รวมทั้งมุ่งสร้างสรรค์สังคมไทยให้เข้มแข็ง มีระเบียบวินัย มีความเอื้ออาทรและสมานฉันท์โดยมีการกำหนดกรอบวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้ คือเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ทุกพื้นที่ได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาสุขภาพกายและจิต มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย น้ำใจนักกีฬาสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม และใช้กีฬาเป็นสื่อในการลดปัญหาสังคม โดยเฉพาะสิ่งเสพติด และเพื่อให้ให้นักกีฬาได้รับการพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อความเป็นเลิศทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ มีการสนับสนุนทางด้านกองทุนพัฒนากีฬา การนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการกีฬามาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง การพัฒนากีฬาสากลและกีฬาประจำชาติที่ได้รับความนิยมเป็นกีฬาอาชีพ รวมทั้งการสร้าง พัฒนา ปรับปรุงและดูแลสถานกีฬาและสถานออกกำลังกาย ตลอดจนอุปกรณ์กีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อให้องค์กรบริหารการกีฬาแห่งชาติมีเอกภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการกีฬาในเชิงรุกอย่างเป็นระบบและมีธรรมาภิบาล รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในการพัฒนากีฬาอย่างกว้างขวาง

ในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 3 นี้ประกอบไปด้วยแผนงานหลักซึ่งได้ถูกเปลี่ยนให้เป็น ยุทธศาสตร์รวมทั้งสิ้น 6 ยุทธศาสตร์ด้วยกันคือ

3.3.3.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความสามารถขั้นพื้นฐานในการเล่นกีฬา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬา สามารถเล่นกีฬาได้ คูกีฬาเป็น มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัยและน้ำใจนักกีฬา สามารถนำทักษะการออกกำลังกาย และเล่นกีฬาไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อสุขภาพและห่างไกลยาเสพติด รวมทั้งเป็นพื้นฐานในการพัฒนากีฬาไปสู่ความเป็นเลิศ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

3.3.3.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มพิเศษและผู้ฝึกสอน ออกกำลังกายและเล่นกีฬาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตเป็นประจำทั้งกีฬาไทยและสากลเพื่อส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ รวมทั้งสร้างคุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคี และประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

3.3.3.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักกีฬาและนักกีฬาผู้พิการมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันและพัฒนาความสามารถ ทักษะและจริยธรรม โดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬา ภายในประเทศ และนานาชาติ การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการแข่งขันกีฬาให้ได้มาตรฐานสากล

3.3.3.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากีฬาสากลที่มีศักยภาพ และกีฬาไทยบางชนิดให้เป็นกีฬาอาชีพอย่างมาตรฐาน โดยการพัฒนานักกีฬา และบุคลากรทางการกีฬาอาชีพให้มีมาตรฐานสากล จัดให้มีกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพทางการกีฬาที่เหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้องค์กรเอกชนร่วมส่งเสริมกิจการกีฬาเพื่อการอาชีพ

3.3.3.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกีฬา

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา ส่งเสริมและสนับสนุนให้การศึกษาวิจัยมีทิศทางที่ชัดเจน และสามารถนำผลการวิจัย อาทิ สรีระวิทยาศาสตร์ ออกกำลังกายหรือกีฬา โภชนาการกีฬา จิตวิทยาการกีฬา ซึ่งกล

ศาสตร์กีฬา เวชศาสตร์การกีฬา วิศวกรรมและเทคโนโลยีการกีฬา เป็นต้น มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่มและพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

3.3.3.6 ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาการบริหารการกีฬา

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริหารการกีฬาของประเทศให้เป็นระบบ มีเอกภาพ และธรรมาภิบาล องค์กรกีฬาทุกระดับมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และมีการกระจายอำนาจ การบริหารงานกีฬาไปสู่ท้องถิ่นและสร้างการมีส่วนร่วมจากองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนและชุมชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการกีฬา ในลักษณะบูรณาการอย่างเป็นระบบ

3.4. นโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในรูปแบบอื่นๆ

นอกจากนโยบายด้านการกีฬาที่ทางรัฐบาลได้แถลงต่อรัฐสภา และได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติแล้ว ได้มีนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในรูปแบบอื่นๆอีก ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.2507,พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทยพ.ศ.2528,พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 และยังมีมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (มติ ค.ร.ม.)ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอีกจำนวนหนึ่ง (มนตรี ไชยพันธ์, 2546 : 32-33) โดยสามารถนำเสนอได้ดังนี้คือ

3.4.1 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2507

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เห็นสมควรจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย อาศัยอำนาจตามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐ พ.ศ. 2496 ให้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2507 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมกีฬา ช่วยเหลือแนะนำร่วมมือในการจัดและดำเนินการกีฬา สืบรวจ จัดสร้างและบูรณะสถานที่สำหรับกีฬาคิดต่อร่วมมือกับองค์การหรือสมาคมกีฬาสมัครเล่นทั้งในและนอกราชอาณาจักร ประกอบธุรกิจอื่น ๆ อันเกี่ยวแก่หรือเพื่อประโยชน์ของกีฬาสมัครเล่น และเสนอแนะแก่หน่วยราชการหรือองค์การของรัฐบาลในเรื่องกีฬา เพื่อปรับปรุงแก้ไข หรือชักจูงเร่งเร้าให้เกิดความนิยมในกีฬาอย่างกว้างขวางและให้อำนาจให้ อ.ส.ก.ท. มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ รวมทั้งการควบคุม ลงโทษที่ทำให้เกิดความเสียหายด้านกีฬา ซึ่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2507 ได้มีการยกเลิกตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

3.4.2 พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยการจัดตั้งการกีฬาแห่งประเทศไทย บทบาทหน้าที่และให้อำนาจให้ กกท. มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ในด้านการกีฬา รวมทั้งการควบคุม ลงโทษ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

3.4.3 พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกีฬามวย พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้อำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และจรรยาบรรณของบุคคลในวงการกีฬามวย และกำหนดกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

3.4.4 มติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

นโยบายด้านการกีฬาของรัฐอีกรูปแบบหนึ่งที่ออกมาในลักษณะของมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (มติ ครม.) ซึ่งในที่นี้ขอนำเสนอมติที่ประชุมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2546 จำนวน 211 เรื่องเพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย และข้อจำกัดในด้านเวลา ส่วนใหญ่แล้วมติที่ประชุมเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับการของบประมาณการอนุมัติการก่อสร้าง การรายงานความก้าวหน้าของหน่วยงาน ตลอดจนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการแข่งขัน แต่งตั้งผู้ที่เกี่ยวข้องวงการกีฬา และการจัดทำพระราชบัญญัติด้านกีฬา (มนตรี ไชยพันธ์, 2546 : 38-51) ซึ่งสามารถรวบรวมข้อมูล และนำเสนอได้มติ ครม. ที่สำคัญได้ ดังนี้

25 พฤษภาคม 2520	การแต่งตั้งกรรมการร่างแผนกีฬาแห่งชาติ
26 ธันวาคม 2521	ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ....และร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.....
27 กุมภาพันธ์ 2522	ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ....และร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.....
23 กันยายน 2523	ขอแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย
5 มกราคม 2525	ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.....

- 16 สิงหาคม 2526 ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.....
- 29 พฤษภาคม 2527 ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.....
- 18 ธันวาคม 2528 การกำหนดกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528
- 20 พฤษภาคม 2529 ขออนุมัติการใช้เงินเหลือจ่ายจากการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 13
- 22 ธันวาคม 2530 นโยบายในการส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันกีฬาซีเกมส์
- 31 พฤษภาคม 2531 การกีฬาแห่งประเทศไทย ขออนุมัติผูกพันงบประมาณค่าก่อสร้างสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 30 พฤษภาคม 2532 แผนงานรองรับความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ และ โอลิมปิกเกมส์
- 30 พฤษภาคม 2532 แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531-2539)
- 6 มิถุนายน 2532 ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่...) พ.ศ.....
- 15 สิงหาคม 2532 ขอรับการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนากีฬาจากรัฐวิสาหกิจ
- 29 สิงหาคม 2532 การบริหารโครงการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศด้านวัฒนธรรมและการกีฬา
- 5 กันยายน 2532 การส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา
- 4 เมษายน 2533 ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่...) พ.ศ.....
- 11 มิถุนายน 2533 โครงการศึกษาวิจัยเพื่อเตรียมการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 25 พุทธศักราช 2547
- 17 กรกฎาคม 2533 ขอรับการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนากีฬาจากรัฐวิสาหกิจ
- 31 สิงหาคม 2533 การกำหนดตำแหน่งที่ปรึกษาการกีฬาแห่งประเทศไทย
- 4 เมษายน 2534 ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่...) พ.ศ....
- 16 กรกฎาคม 2534 การแต่งตั้งองค์การบริหารการเตรียมการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ในประเทศไทย
- 26 พฤศจิกายน 2534 การแต่งตั้งองค์การบริหารการเตรียมการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ในประเทศไทย
- 11 สิงหาคม 2535 การกีฬาแห่งประเทศไทยขออนุมัติเพิ่มเติมวงเงินค่าก่อสร้างสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- 19 มกราคม 2536 ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการกีฬากับประเทศสาธารณรัฐเกาหลี
- 26 มกราคม 2536 การปรับปรุงองค์การบริหารการเตรียมงานการแข่งขันกีฬาซีเกมส์
- 27 เมษายน 2536 ขอเพิ่มเติมวงเงินก่อกำหนดผู้กักเงินค่าก่อสร้างอาคารที่พักนักกีฬาขนาด 300 เตียง พร้อมอุปกรณ์
- 2 พฤศจิกายน 2536 การกีฬาแห่งประเทศไทยขอเพิ่มวงเงินก่อกำหนดผู้กักเงินค่าก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาเพื่อการแข่งขัน
- 28 ธันวาคม 2536 การกีฬาแห่งประเทศไทยขออนุมัติก่อกำหนดผู้กักเงินข้ามปีงบประมาณ โครงการก่อสร้างสนามกีฬาเมืองหลักเฉลิมฉลอง 700 ปี เมืองเชียงใหม่
- 31 พฤษภาคม 2537 การกีฬาแห่งประเทศไทยขออนุมัติก่อกำหนดผู้กักเงินข้ามปีงบประมาณ โครงการก่อสร้างสนามกีฬาเมืองหลักเฉลิมฉลอง 700 ปี เมืองเชียงใหม่
- 28 มิถุนายน 2537 ขอบททวนมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการอนุญาตให้ไปฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันกีฬาทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ
- 12 กรกฎาคม 2537 โครงการพัฒนาการกีฬาและสุขภาพอนามัย (ระยะที่ 2)
- 1 พฤศจิกายน 2537 รายงานผลการคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมโครงการจัดสร้างสปอร์ตคอมเพล็กซ์
- 2 พฤษภาคม 2538 ขออนุมัติหลักการจากคณะรัฐมนตรีในการอนุญาตให้นักกีฬาไปฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 (เป็นกรณีพิเศษ) และขออนุมัติงบประมาณการเตรียมทีมและจัดหาอุปกรณ์กีฬาตามโครงการ
- 30 พฤษภาคม 2538 การจัดตั้งสภามวยไทยโลก
- 12 กันยายน 2538 สัญญาการก่อสร้างศูนย์การแข่งขันกีฬา ณ โครงการเมืองทองธานี เพื่อการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
- 19 กันยายน 2538 สัญญาสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ณ โครงการเมืองทองธานี เพื่อการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
- 17 ตุลาคม 2538 การปรับปรุงองค์การบริหารจัดการการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13

- 12 ธันวาคม 2538 กัมพูชาขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านอาหารและที่พักแก่ คณะนักกีฬา
- 26 ธันวาคม 2538 ขออนุมัติโครงการพัฒนาการกีฬาและสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
- 6 กุมภาพันธ์ 2539 ให้ความเห็นชอบในการเป็นสมาชิกสหพันธ์กีฬาโรงเรียน แห่งเอเชีย
- 9 เมษายน 2539 รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการท่องเที่ยวและการกีฬา
- 16 เมษายน 2539 การปรับปรุงคณะกรรมการการจัดเตรียมนักกีฬาเพื่อการแข่งขัน กีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 19 และกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
- 30 เมษายน 2539 การจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวและการกีฬา
- 28 พฤษภาคม 2539 การก่อสร้างศูนย์การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
- 20 สิงหาคม 2539 การกีฬาแห่งประเทศไทยขออนุมัติวงเงินก่อกองทุน ค่าปรับปรุงอาคารอินดอร์สเตเดียม สนามกีฬาหัวหมาก
- 10 กันยายน 2539 รายงานผลการดำเนินงานของการกีฬาแห่งประเทศไทย
- 10 กันยายน 2539 การกีฬาแห่งประเทศไทย ขอเพิ่มเติมวงเงิน ก่อกองทุนค่า ก่อสร้างโรงพลศึกษา 2,500 ที่นั่ง และ 1,000 ที่นั่ง
- 12 พฤศจิกายน 2539 ขออนุญาตออกสลากกินแบ่งเพื่อรายได้ พัฒนากีฬาของชาติ ตามนโยบายของรัฐบาล
- 19 พฤศจิกายน 2539 การจัดงานมหกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพข้าราชการพลเรือน
- 21 มกราคม 2540 การจัดหาสถานที่เพื่อเล่นกีฬาสำหรับเยาวชนเพื่อสุขภาพและ ป้องกันปัญหาจากยาเสพติด
- 11 มีนาคม 2540 การปรับปรุงองค์การบริหารและสถานที่แข่งขันเพิ่มเติมการจัด การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
- 9 กันยายน 2540 อนุมัติก่อกองทุนข้ามปีงบประมาณ งานการจัดการแข่งขันกีฬา เอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 เป็นกรณีเร่งด่วน
- 9 กันยายน 2540 การปรับปรุงคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 และคณะกรรมการบริหารการจัดการแข่งขันกีฬา
- 16 กันยายน 2540 การก่อสร้างและปรับปรุงสนามกีฬา เพื่อการแข่งขันกีฬา เอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 และเฟสปีกเกมส์ ครั้งที่ 7

- 30 กันยายน 2540 โครงการเงินสนับสนุนจากการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อ
การพัฒนากีฬาของชาติ
- 21 ตุลาคม 2540 การอนุญาตให้นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา และเจ้าหน้าที่ไปฝึกซ้อม
ก่อนการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- 20 มกราคม 2541 ร่างแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2
- 17 กุมภาพันธ์ 2541 ร่างงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การเตรียมนักกีฬาทิมไทยเพื่อ
เข้าแข่งขันในระดับนานาชาติ
- 17 กุมภาพันธ์ 2541 การปรับปรุงสนามแข่งขันกีฬาคนพิการเฟสปีกเกมส์
ครั้งที่ 7
- 19 พฤษภาคม 2541 โครงการเงินสนับสนุนจากการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อ
การพัฒนากีฬาของชาติ
- 9 มิถุนายน 2541 ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ออกตามความในพระราชบัญญัติ
เงินตรา พ.ศ. 2501 (การจัดทำเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกการแข่งขัน
กีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13)
- 28 กรกฎาคม 2541 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1
(พ.ศ. 2531-2539) ตามมติคณะรัฐมนตรี
- 14 กรกฎาคม 2541 การยกเว้นภาษีให้แก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเฟสปีก
เกมส์ ครั้งที่ 7
- 14 กรกฎาคม 2541 อนุมัติหลักการเกี่ยวกับการอนุญาตให้นักกีฬาคนพิการ ผู้ฝึกสอน
กีฬาและเจ้าหน้าที่ไปฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันทั้งภายในประเทศ
และภายนอกประเทศ
- 29 กันยายน 2541 การกีฬาแห่งประเทศไทยขอเพิ่มวงเงินก่อนหน้าผูกพัน โครงการ
พิพิธภัณฑการกีฬาแห่งชาติ
- 13 ตุลาคม 2541 สัญญาสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
พ.ศ. 2541
- 27 ตุลาคม 2541 ร่างประกาศ การยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่ นักกีฬา เจ้าหน้าที่
และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องที่เดินทางเข้ามาร่วมการแข่งขันกีฬา
เฟสปีกเกมส์ ครั้งที่ 7
- 8 ธันวาคม 2541 ร่างพระราชบัญญัติกีฬามวยอาชีพ พ.ศ....
- 19 ธันวาคม 2541 รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้

- การกีฬา : กรณีศึกษาการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
- 16 กุมภาพันธ์ 2542 การจัดตั้งกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ
- 23 กุมภาพันธ์ 2542 ขออนุมัติในหลักการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติรูปแบบใหม่
- 4 พฤษภาคม 2542 รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้การกีฬา : การติดตามผลการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของวุฒิสภา
- 13 กรกฎาคม 2542 การกำหนดเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาคอนฟิกเกอร์แห่งประเทศไทย
- 18 มกราคม 2542 การบริหารจัดการศูนย์การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 25 มกราคม 2543 นำเสนอ “กรุงเทพฯ” เข้าคัดเลือกเป็นเมืองเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ ครั้งที่ 29 พ.ศ. 2511 (ค.ศ. 2008)
- 28 มีนาคม 2543 ร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542
- 23 พฤษภาคม 2543 การรายงานผลการดำเนินการนำเสนอ “กรุงเทพฯ” เข้าคัดเลือกเป็นเมืองเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ ครั้งที่ 29 พ.ศ. 2551
- 3 ตุลาคม 2543 ทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการขออนุญาตให้ไปฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันกีฬา
- 12 ธันวาคม 2543 โครงการเงินสนับสนุนจากการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อการพัฒนากีฬาของชาติ
- 29 พฤษภาคม 2544 ร่างกรอบแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549)
- 19 มิถุนายน 2544 ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยจรรยาบรรณและมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลในวงการกีฬามวย พ.ศ.....
- 2 กรกฎาคม 2545 การจัดสร้างลู่วิ่งกรีฑา โดยใช้วัสดุยางสังเคราะห์แบบมาตรฐานเพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ

- 24 ธันวาคม 2545 การดำเนินการเพื่อเสนอตัวเป็นเจ้าภาพกีฬามหาวิทยาลัยโลก
ฤดูร้อน ครั้งที่ 24
- 6 พฤษภาคม 2546 การปรับปรุงคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์
ครั้งที่ 13
- 19 พฤษภาคม 2546 โครงการเงินสนับสนุนจากการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อ
การพัฒนากีฬาของชาติ
- 26 พฤษภาคม 2546 ร่างพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ....
- 10 มิถุนายน 2543 การขอรับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนอินดอร์เกมส์
ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2548
- 22 กรกฎาคม 2546 การแข่งขันกีฬายาวชนเอเชีย-ยุโรป (ASEM Youth Games)
- 14 ตุลาคม 2546 การส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนมีความตื่นตัวในการเล่น
กีฬา
- 28 ตุลาคม 2546 การพิจารณาลงนามรับรองในปฏิญญาฯ และการให้ความเห็น
ชอบร่างคำประกาศเจตนารมณ์ของรัฐบาลไทยในการต่อต้านการ
ใช้สารต้องห้ามในการกีฬา

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบถึงความเป็นมาของนโยบายสาธารณะด้านการกีฬา
ในประเทศไทย ที่มีพัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ว่ามีอยู่หลายรูปแบบทั้งที่เป็นนโยบายซึ่ง
รัฐบาลแต่ละคณะแถลงต่อรัฐสภา นโยบายด้านการกีฬาที่อยู่ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ มติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี พระราชบัญญัติและพระราช
กฤษฎีกา และมีนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องมาตลอด แต่การ
เริ่มมีนโยบายสาธารณะที่ถือว่าเป็นแม่บทด้านการกีฬาของชาติอย่างแท้จริงนั้นมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ.
2531 เป็นต้นมา ซึ่งก็คือแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาตินั้นเอง โดยในส่วนท้ายของบทนี้ขอนำเสนอ
ตารางที่ 1 ที่แสดงถึงนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาในประเทศไทยในรูปแบบต่าง ๆ ที่ถูกกำหนด
ในช่วงเวลาของรัฐบาลแต่ละคณะตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ยกเว้นนำเสนอมติ ค.ร.ม. เนื่องจากมี
จำนวนมาก เพราะรัฐบาลแต่ละคณะจะมีมติ ค.ร.ม. ออกมาเสมอ และมักเป็นนโยบายด้านการกีฬาที่
สำคัญไม่มากนัก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาในประเทศไทยรูปแบบต่างๆ

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-8	นโยบายรัฐบาลคณะที่ 1-54	แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1-3
	คณะที่ 3 พระยามโนปกรณนิติธาดา (เม.ย. 2476 - มี.ย. 2476)	
	คณะที่ 6 พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา (ก.ย. 2477 - ส.ค. 2480)	
	คณะที่ 9 พ.อ.หลวงพิบูลสงคราม (ธ.ค. 2481 - มี.ค. 2485)	
	คณะที่ 10 พ.อ.หลวงพิบูลสงคราม (มี.ค. 2485 - ก.ค. 2487)	
	คณะที่ 20 พ.ต.ควง อภัยวงศ์ (ก.ย. 2491 - เม.ย. 2491)	
	คณะที่ 22 จอมพลแปลก พิบูลสงคราม (มี.ย. 2492 - พ.ย. 2494)	
** (คณะที่ 30 พล.อ.ถนอมฯ) (ธ.ค.2506-มี.ค.2512)	คณะที่ 28 พล.ท.ถนอม กิตติขจร (ม.ค. 2501 - ต.ค. 2501)	
แผน 4 (พ.ศ. 2520 – 2524) (เริ่มมีแผนด้านการกีฬา)	คณะที่ 40 พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ (พ.ย. 2520 - ธ.ค. 2521)	
แผน 5 (พ.ศ. 2525 – 2529)	คณะที่ 41 พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ (พ.ย. 2522 - มี.ค. 2525)	
	คณะที่ 42 พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ (มี.ค. 2525 - มี.ค. 2526)	
	คณะที่ 43 พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ (เม.ย. 2526 - ส.ค. 2529)	
***		
แผน 6 (พ.ศ. 2530 – 2534)	คณะที่ 44 พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ (มี.ค. 2529 - ส.ค. 2531)	แผน 1 (พ.ศ. 2531 – 2539)
	คณะที่ 46 พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ (ธ.ค. 2533 - ก.พ. 2534)	

ตารางที่ 1 แสดงนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาในประเทศไทยรูปแบบต่างๆ (ต่อ)

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-8	นโยบายรัฐบาลคณะที่ 1-54	แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1-3
แผน 7 (พ.ศ. 2535 – 2539)	คณะที่ 48 พล.อ.สุจินดา คราประยูร (เม.ย. 2535 – มิ.ย. 2535)	
	คณะที่ 50 นายชวน หลีกภัย (ก.ย. 2535 – ก.ค. 2538)	
	คณะที่ 51 นายบรรหาร ศิลปอาชา (ก.ค. 2538 – พ.ย. 2539)	
แผน 8 (พ.ศ. 2540 – 2544)	คณะที่ 52 พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ (พ.ย. 2539 - พ.ย. 2540)	แผน 2 (พ.ศ. 2540 – 2544)
	คณะที่ 53 นายชวน หลีกภัย (พ.ย. 2540 – ม.ค. 2544)	
****		
แผน 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)	คณะที่ 52 พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (ก.พ. 2544 – ปัจจุบัน)	แผน 3 (พ.ศ. 2545 – 2549)

**พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.2507

***พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.2528

****พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ.2542

จากตารางที่ 1 ได้แสดงถึงนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาในประเทศไทย ว่ามีความเป็นมาและรูปแบบของนโยบายที่หลากหลาย อย่างต่อเนื่องตลอดมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ เป็นนโยบายสาธารณะหลักหรือเป็นแม่บทด้านการกีฬาของชาติ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบันโดยมีแผนมาแล้วทั้งสิ้น 3 ฉบับด้วยกันคือ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2531-2539) แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) และแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินการกีฬา

ด้านการกีฬาของประเทศไทยมีกรอบหรือแนวทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนรายละเอียดจะเป็นอย่างไร
นั้นทางผู้วิจัยจะขอนำเสนอผลจากการศึกษาในบทต่อไป ซึ่งเป็นการกล่าวถึงนโยบายสาธารณะ
ด้านการกีฬาในประเทศไทยในภาพรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย